

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri pošni hranilnici v Ljubljani 11.958.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 14. februarja 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 20.

Za ureditev našega stavbarstva.

Vprašanje, kako naj se za bodoče obrtnopravno uredi stavbarstvo v naši državi, je postalo v zadnjem času jako aktualno. O tem obstoja že večletni spor med inženjerji in arhitekti na eni in stavbnimi obrtniki na drugi strani. Pooblaščen inženjerji bi radi čim bolj omejili delokrog stavbnega obrtništva ter pridržali izvršitev vseh kompliciranejših zgradb in projektiranje izključno le zase. Ne ustavljajo pa se pri visokem stavbarstvu, temveč si izključno laste tudi mnoga elektroinstalaterska, strojnomonterska ter vodna in plinska instalacijska dela, ki so jih doslej običajno izvrševali obrtniki teh strok.

Iz gospodarskih razlogov, — ker za onega, ki stavbo naroči, ni vseeno, če se stavbarstvo zaradi nekega inženjerskega monopola in izločitve obrtniške konkurence podraži — in zato, ker je stavbarstvo ogledalo kulture in strokovnega razvoja v deželi, smatramo, da na tem vprašanju niso interesirane samo prizadete inženjerske in obrtniške stroke, temveč tudi naša javnost.

Kdor je doslej hotel pri nas graditi, je moral biti avtoriziran inženjer ali pa je moral dobiti obrtno koncesijo za dotično stroko (stavbniško, zidarstvo, tesarsko, kamnoseško in vodnjakarsko). Usposobljenostni pogoji za stavbne koncesije so zelo strogi. Zahteva se dovršitev večletne učne dobe, odnosno strokovne šole, pet- do šestletna praksa in poseben gradbeni izpit. Kako strog je ta izpit, n. pr. za stavbnika, dokazuje dejstvo, da so ga morali delati celo inženjerji in pripeleto se je, da je polir izpit prestal, dočim je inženjer z večletno prakso padel. Številne monumentalne zgradbe, ki so jih izvršili stavbni mojstri, dokazujejo višek sposobnosti in izkušenj stavbnega obrtnika.

Z naraščanjem števila absolventov tehniških visokih šol pa se je v inženjerskem stanu kazala vedno večja potreba po samostojnem poklicu v posrednih inženjerskih strokah. Inženjer postaja zato ostrejši konkurent stavbnemu obrtniku. Posledica je medsebojni boj za delo in stremenje inženjerjev, izriniti stavbnega obrtnika z njegove dosežane pozicije.

Leta 1924. je izšla pri nas uredba o pooblaščenih inženjerjih in arhitektih, ki med drugim določa njihov delokrog. Kasnejši pravilnik k tej uredbi pridružuje preko pooblastila uredbe izključno inženjerjem ne samo projektiranje sploh, temveč tudi izvrševanje kompliciranejših del in odreka stavbnim obrtnikom pravice, ki jih imajo po še veljavnem obrtnem, odnosno stavbnem zakonu. Dočim trgovinsko ministrstvo štiti zakonite pravice obrtništva, podpira gradbeno ministrstvo stremenje inženjerjev. Dasi za obrtnopravne stvari povsem nepristojen resor, je sprejelo gradbeno ministrstvo pred kratkim od Inženjerske zbornice v Beogradu načrt uredbe o stavbnih obrtnih, ki ga hoče uveljaviti na podlagi nekega pooblastila v finančnem zakonu. Ta uredba bi pomenila dejansko skoro popolno demontiranje pravic stavbnih obrtnikov, dasi kaj takega ne vidimo niti v državah, kjer je število inženjerjev in njihov splošni strokovni nivo še vse večji kakor pri nas. Saj se pri nas zahteva za pooblaščenega inženjerja samo tri, v Avstriji n. pr. pa šest let prakse.

Stavbnik, ki je doslej smel graditi vse stavbe brez izjeme, bi smel v bo-

doče graditi največ dvonadstropne hiše, a še te le, če ni kakih kompliciranejših betonskih konstrukcij. Zidarski in tesarski mojster bi smela graditi samo pritične zgradbe do razpona 6, odnosno 8 metrov. Med stavbne obrtnike se prištevajo tudi obrtniki za instalacijo elektrike, plina, vodovodov in monterji strojev. Vsa njihova boljša dela bi bila pridržana inženjerjem. Elektromotorja z več kakor 4 kilovati bi n. pr. elektroinstalater (monter) ne smel več montirati. Stavbne projekte bi morali podpisovati inženjerji, odnosno arhitekti, sicer bi obrtnik ne smel pričeti z delom. Za stavbo pa se dela odgovornega obrtnika, ki jo je izvršil, četudi po inženjerskem projektu.

Kako bi izgledalo, ako bi se uveljavila taka ureditev stavbarstva, nam dokazuje samo en primer iz dosedanje prakse. Na podlagi izjave tukajšnje Inženjerske komore in opirajoč se na določbe inženjerskega pravilnika, je neko srezko poglavarstvo zahtevalo od podeželskega mesarja, da mu mora predložiti za klavnico, ki je imela samo nekaj metrov širine in dolžine, načrt, ki ga podpiše pooblaščen stavbni inženjer. Mesar je moral zaradi svoje male klavnice, za katero je izdelal načrt že zidarstvo mojster, v Ljubljano k inženjerju. Novi načrt se je od zidarjevega bistveno razlikoval samo v tem, da je nosil podpis pooblaščenega inženjerja in da ni navajal tako točno sosednih parcel, kakor jih je zidarjev. Stranka je zaradi tega trpela pri izvršitvi dela zamudo in obnem velike nepotrebne stroške.

Imamo ves interes na tem, da si naši inženjerji in arhitekti ustvarijo primerno eksistenco. To pa seveda ne sme iti na opisani način. Odloči naj sposobnost, boljše delo in konkurenčna cena. Ako zahteva razvoj tehnike večjo izobrazbo, naj se ta od obrtnika zahteva. Saj imamo dobro tehniško srednjo šolo in naš obrtnik je dovolj dokazal, da stremi po napredku. Toda nikar ne odrihati z uredbami obrtnika od dela, za katero je sposoben, odnosno ga siliti, da si poišče pooblaščenega inženjerja kot dobro plačanega »štrmana«. Nikar podraževati stavbno delo samo zato, da se gotovemu sloju na škodo drugega, sposobnega in na račun višjih gradbenih stroškov ustvari boljša eksistenca. To ni gospodarsko in ne v interesu onih, ki delo naroče in plačajo. To ni v interesu napredka in razvoja našega stavbarstva. Če hočemo napredovati, moramo pripustiti gotovo svobodo v tekmovalju in ne smemo izločiti stavbnega obrtnika, ki je dokazal sposobnost za tako tekmovalje s svojimi deli. Saj je za delo odgovoren gradbeni oblasti, ki mu ga ne odobri, ako bo slabo. Sledimo v tem pogledu naprednejšim državam, ki znajo ceniti vrednost prakse in izkušnje obrtnega stanu in puščajo obrtniku samostojen delokrog, kakor ga zasluži. Javnost je zato živo interesirana, da se obrtnopravna ureditev stavbarstva izvrši tako, da se bo vpošteval inženjerski stan, da pa bo pravično tudi za obrtnika. Temu pa ne ustreza načrt uredbe, ki ga je ministrstvo za zgradbe prevzelo od Inženjerske zbornice.

GLEJ novo lokalno in luško tarifo na 3. in 4. strani.

Prometne potrebe Slovenije.

(Konec.)

Z razvojem električnega omrežja za razsvetlavo je nastala na mnogih postajah možnost in potreba, da se tudi železniške postaje priključijo na krajevno omrežje za električno razsvetlavo. Tako bi se odpravila sedanja nezadostna in deloma neekonomična razsvetljava s petrolejem odnosno z acetilenom in sličnimi napravami. V časopisih se je potreba te preureditve postaj mnogokrat povdarjala in se je navajal primer železniške postaje Fala, Zagorje itd., kjer vodi električno omrežje tik mimo postaje, ki pa v omrežje ni vključena. Kolikor je zbornici znano, so posamezna električna podjetja stavila železniški upravi zelo ugodne ponudbe glede amortizacije investicij, ki bi bile potrebne za elektrifikacijo postaj tako, da bi se iz rednih kreditov za razsvetlavo v toku let amortizirala cela naprava in bi za elektrifikacijo ne bili potrebni posebni investicijski krediti. Zato priporoča zbornica ministru, da izda ljubljanski direktorji nalog, da stopi v pogajanja z elektrarnami, odnosno, da na podlagi že izvršenih pogajanj izvede elektrifikacijo železniških postaj v vseh krajih, kjer obstoja električno krajevno omrežje.

Otvoritev železniškega prometa z Madžarsko na prekmurskih progah.

Spomenica opozarja ministra nadalje na to, da ste obe prekmurski železnici še vedno zaprti za tranzitni promet.

Dočim je direkten železniški promet med našo kraljevino in Madžarsko na obmejnih prehodih v zagrebški in subotički direktorji otvorjen že od leta 1924, je promet z Zalaegerszgom na Madžarskem preko Murske Sobote in Hodoša ter iz Čakovca preko Dolnje Lendave še vedno prekinjen. Zbornica si že vsa leta zaman prizadeva, da bi dosegla otvoritev prometa na omenjenih progah, potem katerih bi dobila cela Slovenija direktno izhodišče in najkrajšo zvezo v tranzitu preko Madžarske na Bratislavo za izvoz v Češkoslovaško, kakor tudi za blagovni promet z Du-

najem in celim Nižje Avstrijskim. To izhodišče potrebuje slovenska izvozna trgovina iz konkurenčnih razlogov, ker uživa naš tranzit preko Madžarske znatne tarifne popuste, dočim moramo v tranzitu preko Avstrije plačevati polno lokalno tarifo in nismo deležni nikakih olajšav. Tako je Slovenija sedaj praktično izključena od cenega dovoza blaga na dunajsko in bratislavsko tržišče. Zbornica smatra, da bi bilo potrebno, da se vsaj blagovni promet na omenjenih železniških prehodih v Prekmurju otvori in omogoči. Zato prosi, da se v toku pogajanj, ki se vodijo sedaj z madžarsko delegacijo v Beogradu, izdejstvuje tozadevni sporazum. Zadnja zbornična spomenica v tej zadevi je bila poslana kabinetu ministra saobračaja in ministrstva zunanjih zadev dne 23. marca 1928 pod št. 3637, na katero do danes zbornica ni prejela nikake rešitve.

Decentralizacija železniške uprave.

Centralizacija agend, ki je bila uvedena v toku leta 1926/27, kakor tudi koncentracija budžeta prometnega resora je odvzela oblastnim direktorjem znaten del kompetence in jih prenesla na Generalno direktorijo državnih železnic. Ta centralizacija se je pokazala v mnogem oziru nepraktična za železniško upravo, pa tudi kvarna za interese gospodarskih krogov. Zbornica se omejuje v spomenici samo na ugotovitev, da se čujejo stalne pritožbe proti centralizaciji reklamacijske službe na železnicah, ki povzročajo mnogo nepotrebne prepiske in pošiljanje spisov od oblastnih direktorij na generalno direktorijo, odtod zopet na kontrolo dohodkov in na druge oblastne direktorije itd., kar je zopet v zvezi z veliko izgubo časa in zavlačevanjem rešitev reklamacijskih zadev. Želja gospodarskih krogov je zato, da se reklamacijska služba zopet decentralizira in poslovanje poenostavi.

Tudi glede blagovnih nabavk smatra zbornica, da popolna centralizacija ni praktična in da bi bilo po našem mišljenju tudi za železniško upravo racionalneje, ako bi se uvedel mešani sistem, ki je vpeljan pri poštni upravi, kjer se znaten del nabavk materiala prepušča direktno oblast-

KONFERENCA GLEDE UREDBE O ODPIRANJU IN ZAPIRANJU.

Predkonferenca zastopnikov gospodarskih zbornic.

Kakor smo že poročali, se vrši v Zagrebu dne 21. t. m. anketa zastopnikov gospodarskih in delavskih zbornic, ki jo sklicuje ministrstvo socialne politike za razpravljanje o reviziji uredbe o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtniških lokalov.

Da se zahteve in predlogi gospodarskih zbornic po možnosti spravijo v skupno in enotno izjavo, kar bi naravno znatno ojačalo pozicije delodajalcev, vrši se dan pred anketo, t. j. 20. t. m., pri zagrebški zbornici TOI sestanek zastopnikov vseh gospodarskih zbornic.

Ministrstvo socialne politike je pozvalo zbornice, da pošljejo, če bo to potrebno, tudi še po anketi, in to do 5. marca t. l. pismeno svoje predloge.

RAZŠIRJENJE PRISTANIŠČA V SOLUNU.

To vprašanje proučuje grška vlada že dalj časa. Sedaj so načrti izdelani in so jih predložili ministrskemu svetu. Ker so bili načrti izpeljani po točnih navo-

dilih vlade, jih bodo prav gotovo tudi odobrili. Pristanišče hočejo razširiti proti zahodu; zgradili bodo tri nove bazine in dva velika nasipa ter dvignili s tem dolžino novega pristaniškega prostora na 2700 metrov. Zgradili bodo naprave za direktno nalaganje in izlaganje v skladišča in iz njih. Naprave bodo zgrajene vse po najmodernejših sistemih, tako da bo zadostovalo pristanišče prav vsem potrebam. Prvi del novih gradb je krit s posebnim kreditom v znesku 300 milijonov drahem, ki je že na razpolago. Razpis pristaniških del je mednaroden in torej splošno dostopen.

TUJSKI PROMET V JUGOSLAVIJI.

Turistični oddelek ministrstva za trgovino in industrijo izdeluje načrte za sprejem in nastanitev tujcev, ki hočejo obiskati Jugoslavijo v tekočem letu. Doslej so naznanjene že številne skupine iz Nemčije, Češkoslovaške, Avstrije, Severne Amerike itd. Zlasti živahno je povpraševanje po nastanitvi v obmorskih mestih in v Sloveniji. Izvedeli smo, da je n. pr. na Gorenjskem odanih za poletje že zelo veliko stanovalj.

nim direkcijam. To je potrebno posebno iz razloga racionalnega obratovanja, ker železniška uprava, kakor se vidi iz poročila ekonomskega oddelka Generalne direkcije državnih železnic, ne razpolaga z nikakimi materialnimi zalogami in nastajajo vsled tega v obratovanju radi pomanjkanja materiala opetovano neprimilike.

Oskrba železnice s premogom in sezonski promet.

V pretekli izvozni sezoni je k velikemu pomanjkanju vagonov znatno prispevalo tudi dejstvo, da se železniška uprava ni preskrbela z zalogami premoga za izvozno sezono v dobi mrtve poletne sezije, marveč je pričela šele pozneje v dobi najjačjega izvoza prevažati znatno večje količine premoga za lastno potrošnjo in preskrbo svojih edinic. S prevozom tega premoga je bilo v izvozni sezoni odtegnjeno potrebam civilnega prometa znatno večje število vagonov, kakor bi bilo zadoščalo pri rednem aprovizacijiranju. Da bi se podobni primeri v letošnji izvozni sezoni ne ponovili, prosi zbornica, da se izdajo potrebni nalogi, da se železniška uprava pravočasno aprovizirana s premogom za lastne potrebe in rezervno tako, da bi se v izvozni sezoni prevoz premoga za režijske potrebe primerno omejil.

Železniška postaja Ljubljana - glavni kolodvor.

Končno zbornica opozarja na vedno bolj nevdružne razmere na postaji Ljubljana-glavni kolodvor. Po zadnji objavljeni statistiki potniškega prometa za leto 1925 je bilo na glavnem kolodvoru v Ljubljani odpravljenih 1.166.468 potnikov in 141.551 ton tovarnega blaga. Ljubljana je v tem oziru torej po količini tovarnega prometa presegla glavni kolodvor Zagreb in Beograd, pa tudi potniški promet v Ljubljani je bil za nad 170.000 potnikov večji kot v Beogradu. Medtem pa ima Ljubljana popolnoma zastarele naprave še iz leta 1850, nima nikakih pokritih in urejenih medperonov, popolnoma nezadostno sprejemno poslopje, nima nikakih prostorov za špedicijo poštnih pošiljatev, ki se morajo vsled tega voziti v mesto na glavno pošto, namesto, da bi se odpremljali direktno na kolodvoru itd. itd. Nasprotno pa obstoja na glavnem kolodvoru kurilnica, ki je po podražavljenju južne železnice postala odvisna in bi jo kazalo združiti s kurilnico Ljubljana-gorenjski kolodvor, zgradbo pa preurediti v druge svrhe. Skrajno neprimerni so tudi skladiščni prostori za tovarni promet in vprašanje zgradbe carinarnice na glavnem kolodvoru v Ljubljani se baš iz navedenih razlogov že leta zavlačuje. Znatno razvoj mesta Ljubljane v zadnjih desetletjih, vedno rastoča frekvenca potniškega prometa in pomen Ljubljane kot križišče za tujski promet zahteva imperativno, da se vprašanje preureditve ljubljanskega glavnega kolodvora v okviru razpoložljivih denarnih sredstev in najnujnejših potreb v celoti nujno prouči in potrebna preureditev pospešeno izvrši.

Razširjenje železnice Poljčane - Zreče.

Na zadnji zbornični plenarni seji dne 5. decembra t. l. je bil sprejet soglasen sklep, zaprositi prometno ministrstvo, da se ozkotirna železniška proga Poljčane-Zreče, ki kot taka ne odgovarja več potrebam konjiškega okraja, preuredi v normalnoširno. Konjiški srez ima dobre predpogoje za razvoj lesne industrije in za dobro uspevanje živinoreje. Prebivalstvo bi našlo v teh dveh panogah dokajšnje virove dohodkov, če bi imelo normalnotirno železniško zvezo z glavno progjo. Neugodna železniška zveza potom ozkotirne proge je največja ovira, da se gospodarstvo v srezu ne more razvijati. Kupci in izvozniki se teh krajev kljub ugodnim tržnim prilikam izogibljujejo, ker se boje dragega prekladanja v Poljčanah. Kupci morajo s stroški prekladanja, z zamudo časa, ker stalno primanjkuje vagonov, računati in te stroške že vnaprej vkalkulirati v cene, vsled česar so primorani, da bla-

go iz tega sreza ceneje kupujejo. Z normalizacijo te proge bi se dalo okraju v prav znatni meri pomagati.

Revizija pristojbin za industrijske tire in za zakupnino ležarinskih prostorov na železnicah.

Generalna direkcija je v toku lanskega leta v vidu izenačenja pristojbin za dovlačilne tire izvedla občutno povišanje pristojbin za dostavo vagonov na industrijske tire in za vzdrževanje dovlačilnih tirov. Zadevna naredba G. D. št. 36.364 datira z dne 29. VI. 1927 in obremenjuje industrijo in trgovino v veliki meri, ker grede zaračunane pavšalne cene, preračunane v zlato valuto, znatno preko stroškov, ki so jih plačevale tvrdke pred vojno, ko so vračale železniški upravi samo efektivne izdatke za vzdrževanje in popravila.

Posledica previsokih zakupnin za železniške ležarinske prostore je bila, da je bilo število tvrdk primorano zmanjšati svoja skladišča na železniškem svetu, odnosno jih sploh opustiti. Vsled tega so na mnogih postajah ležarinski prostori sedaj na škodo strank in železnice neizkoriščeni. Zato smatra zbornica, da bi bilo potrebno, da se obe naredbi podvržeta na podlagi mišljenj tarifnega odbora in skušnje preteklega leta temeljiti reviziji in pristojbine reducirajo na nivo, ki odgovarja krajevnim prilikam in dejanskim stroškom železniške uprave.

Zbornica se je, kakor vidimo v spomenici, omejila na najvažnejše zahteve in potrebe železniškega prometa v Sloveniji, vpoštevajoč v svojih predlogih težko stanje železniških financ. Zato pričakujemo, da bode prometni minister vpošteval zbornične predloge in skušal potrebam našega gospodarstva v čim večjem obsegu zadovoljiti.

FOIRE INTERNATIONALE DE LYON

Velesojm v Lyonu

od 4. do 17. marca 1929

Prodajalci iz 23 držav. — Kupci 51 narodov. — Katalog razstavjalcev pravkar izhaja (750 strani). — Cena (vključno poštino) 15 franc. frankov. Naročite si prenočišče, dokler je še na razpolago. — OBRNITE SE NA: **FOIRE DE LYON** Service N. R. Rue Menestrier LYON

Iz naših organizacij.

OBČNI ZBOR GREMIJA TRGOVCEV CELJE.

V torek, dne 19. februarja t. l. ob 19. uri (7. uri zvečer) se vrši redni letni občni zbor gremija trgovcev Celje v mali dvorani Narodnega doma, Dečkov trg št. 8, z običajnim dnevnim redom. Vsi člani so vabljeni, da se ga polnoštevilno in točno udeležijo ter na vidni način pokažejo svojo stanovsko zavednost. Izostanek iz gremijalnega zbora se mora po § 24. odstavku 4. pravil temeljito opravičiti, sicer lahko naloži načelstvo denarno globo.

Odpiranje in zapiranje trgovin in konsumno društvo.

Z ozirom na konferenco, ki jo je sklicalo ministrstvo za socialno politiko glede uredbe o odpiranju in zapiranju trgovin in ki se vrši 21. t. m. v Zagrebu, je smatralo tudi Konsumno društvo za Slovenijo za potrebno, da poda o tem vprašanju ministrstvu svojo izjavo, ter poroča o tem tudi v »Jutru« z dne 10. t. m. V svoji izjavi svari konsumno društvo pred nadaljnjim delovnega časa in pravi, vsaj po »Jutru«, da bi »to dejstvo prineslo v trgovino nered in — nesolidnost, ker bi zlasti manj izkušeni in manj previdni trgovci samo v dolgem delovnem času videli možnost svojega uspevanja«. V izjavi se tudi trdi, »da mora uvedba o odpiranju in zapiranju trgovin imeti tudi vzgojni namen, da široke vrste ljudstva priuči na red in disciplino. Če morajo milijoni davkoplačevalcev svoje davčne obveznosti poravnati v okvirju še krajšega delovnega časa, bo mogoče privaditi prebivalstvo tudi na to, da si življenjske potrebščine nabavi v času osmih ur«.

Dobro je, da priobči tudi »Trgovski list« argumente, s katerimi utemeljuje konsumno društvo svojo zahtevo po skrajšanju delovnega časa, da so o tem informirani tudi trgovci po deželi, kajti doslej se prav gotovo nobenemu ni niti sanjalo, da s svojo zahtevo po prilagoditvi odpiralnega in zapiralnega časa krajevnim potrebam in posebnostim strok, ogroža red in solidnost v trgovini! Sicer pa uredba o odpiranju in zapiranju nikakor ne obvezuje in primora lastnike, da držijo svoje prodajalne odprte točno od določene do določene ure. Lastniki smejo odpirati svoje prodajalne tudi po določeni uri in jih smejo ravnotako tudi zapirati že pred določenim zapiralnim časom. Zato mi akcija konsumnega društva ni razumljiva. Konsumno društvo obskrbljuje redoma samo svoje člane in če je mnenja, da jih more zadovoljiti tudi s krajšim poslovnim časom, naj ga v svojih obratih poljubno skrajša. Ni treba, da bi konsumno društvo jemalo vzgled po davkarjih, saj borza, ki je najvažnejše trgovsko podjetje, posluje dnevno samo eno uro. In po borzi naj bi se ravnalo tudi konsumno društvo. Če smatra, da bo s tem ustreglo svojim članom, naj to kar napravi. Proti izvedbi takega sklepa se ne bo konsumnemu društvu, saj od trgovske strani, prav gotovo nikdo protivil!

Trgovcev - davkoplačevalcev.

OGRSKE TEKSTILNE INSOLVENCE

Smo že večkrat govorili o njih. Tekom leta 1928. je bilo priglašeni na Ogrskem vsega skupaj 1214 insolvent, od kojih je prišlo na tekstilno panogo 744 slučajev ali 61 % vseh insolvent. Od tekstilnih tovarn jih je priglasilo samo devet insolventnost. Tekom letošnjega januarja je priglasilo insolventnost zopet 29 tvrdk, od teh 16 v enem samem dnevu. Tako beremo ostari tvrdki perila Adolf Joel in sinovi, ki hoče doseči zasebno poravnavo; med drugim dolguje neki češki tkalnici platna 150.000 pengö. Posebno pozornost je pa vzbudila insolventnost nad sto let stare tvrdke Jos. Kunz i. dr. v Budimpešti, ki je postala pasivna s 600.000 pengö. Aktiva računijo na 250.000 pengö, a 100.000 pengö je cediranih, tako da ni razpoložljivih več kot 25%.

TRGOVSKI TOČILCI!

Gremij trgovcev za mariborsko okoličnico naznanja vsem dosedanjim točilcem in vsem trgovcem z mešanim blagom, da imajo po ministrski naredbi z dne 1. novembra 1928, I. broj 2371, pravico, čez ulico prodajati v zaprtih steklenicah vino, žganje, pivo in sadjevec. Vse te pijače si sme vsak trgovec sam na domu v steklenice polniti — samo v prodajalni ne! Opremiti se mora vsaka steklenica z vinjeto, ki nosi ime prodajalca — ali pa z njegovim pečatom. Seveda vino obdačeno, katerega trošarinar se v tem oziru zvišal — Več o tem se bo govorilo na občnem zboru.

Načelnik: Kostajnshek.

PO SVETU.

Novo plovno družbo so ustanovili v Kotoru; posredovala bo promet po Jadranskem in Sredozemskem morju.

Francoska obrestna mera bo ostala kljub londonskemu zvišanju nespremenjena. Učinke angleških odredb presojajo v Parizu zelo mirno.

Borzo v Skoplju so ustanovili pred par dnevi. Izvoljen je že tudi upravni in nadzorstveni svet.

Newyorška borza bo zvišala število borznih sedežev za 275.

Češkoslovaško-turški trgovski klub v Carigradu je ime novega društva, kojega namen je poživljenje trgovskih zvez med Čehoslovaško in Turčijo, preskrbovanje informacij itd.

Newyorški borzni krediti so dosegli vsoto 5700 milijonov dolarjev napram 3800 milijonom v istem času lanskega leta.

Reparacijska komisija v Ženevi je sklenila, da o posvetovanjih ne bo vodila nobenega zapisnika, temveč da bo dala na zapisnik samo sklepe posvetovanj.

Ogrska vina so se v tekočem letu začela dobro prodajati. Velike množine so nakupili Svicarji, Avstrijci in Čehi.

Igralne karte iz umetne svile bo pričela izdelovati dunajska tvrdka Elbemühl. Poskusi z aluminijem in celulozoidom se niso posrečili.

Pomerska konferenca v Splitu se bo vršila 2. marca. Zlasti bo šlo za sporazum med družbami, ki vozijo preko oceana ali sploh na dolge razdalje, ter med ladijskimi uslužbenci.

Razpad srednjeevropskega kartela emaja je po razpadu nacionalnega kartela v Nemčiji samo še vprašanje časa. Poleg Nemčije pripadajo srednjeevropskemu kartelu še Češkoslovaška, Avstrija in Poljska.

Zvezna rezervna banka v Newyorku je pustila obrestno mero zopet nespremenjeno.

Holandska obrestna mera je ostala po zadnji seji Holandske banke nespremenjena na 4½ %, trdijo pa z gotovostjo, da jo bodo v najbližjem času dvignili.

O bakrenem trgu piše londonska tvrdka Brandeis, Goldschmidt and Co.: Trg je postal torišče divje špekulacije, geslo sindikata, da bo trg stabiliziral, je postalo šala. Politika sindikata, da proda v Evropi samo polovico potrebe, je povzročila umetno pomanjkanje elektrolitnega bakra.

Za stari baker in odpadke iz bakra in bakrenih spojin zahtevajo na Nemškem izvozno prepoved; razmere na bakrenem trgu zahtevajo tako odredbo.

Družba Bemberg je sklenila, da razdeli 14-odstotno dividendo in da zviša glavnicu od 12 na 40 milijonov mark. Upanje družbe na ugoden razvoj se je izpolnilo, prodaja se je dvignila od 41 na 51 milijonov mark ali za ca. 25 %.

Financiranje poljskega eksporta prsištev bodo prevzeli s 1. marcem eksportni sindikati sami; ta dan se sploh delovanje teh sindikatov prične.

Izvoz rži iz Poljske bo začasno prost izvozne carine; to bo trajalo toliko časa, da bo dosegla domača cena zopet normalno višino.

Cink zasleduje trdno tendenco; cene so pa vseeno le malo narasle, ker je ameriška ponudba zadostna.

Svinec se je v zadnjem času v ceni skokoma dvignil; zlasti veliko je nakupila nemška industrija, koje zaloge so precej zredčene.

Cene cina so odjenjale, ker ameriški konsum zelo malo kupuje; pravijo pa, da se bo kmalu obrnilo, pa ne v veliki meri, ker je pričakovati velikega dovoza iz Amerike.

Koncentracijski proces v nemškem bankarstvu še ni končan in beremo o novih nakupih raznih bančnih delnic potom Nemške banke.

Novo borzo bodo ustanovili v Rumuniji; gre za to, ali bo ustanovljena v Klujalu ali v Temešvaru.

† Pavla Zerman roj. Finžgar. V Ljubljani je preminula gospa Pavla Zerman roj. Finžgar, posestnica in trgovka v Sv. Florijana ulici 23. Pokojna je bila v trgovskih krogih znana, simpatična in požrtvovalna osebnost. Bodi ji ohranjen časten spomin. Preostalim naše iskreno sožalje.

Dober dobiček brez rizika

Razpečuje v kraljevini SMS Fran Ksav. Ložnik, Maribor, Cankarjeva 26

dosežete s prodajo
MAGGI-jevih izdelkov za juhe.

Občni zbor gremija trgovcev za srez Laško.

(Nadaljevanje.)

Ta uredba ni zadovoljila vseh pridobitnih krogov ter so z isto osobito nezadovoljni obrtniki. V sled tega se boče vršila dne 21. t. m. v Zagrebu anketa, h kateri so vabljeni delegati trgovskih in delavskih zbornic, kot zastopniki delodajalcev in delojemalcev, pri kateri se boče o eventualni potrebni novi reviziji zopet razpravljalo. Naš gremij je bil pretečeni teden pismeno pozvan od Trgovske zbornice podati do 15. t. m. svoje mnenje o uredbi o odpiranju in zapiranju trgovskih obratovališč z dne 9. maja 1928 in sporočiti o eventualnih hibah te odredbe ter staviti konkretne predloge. Nadalje smo bili vprašani, ali naj bodo določilom uredbe podvržena samo obratovališča s pomožnim osebjem, odnosno ali je v interesu zdrave konkurence zahtevati, da ostane pri dosedanem, t. j. da velja uredba za vsa obratovališča ne glede na to ali zaposlujejo pomožno osebje ali ne. Ker je zadeva načelne važnosti, prosim današnji občni zbor, naj se o stvari izjavi ter stavi konkretne predloge, da zamore Trgovski gremij vpslati zahtevano mišljenje Trgovski zbornici. Zdi se mi potrebno pri tej priliki poudariti, da

stremijo vsi podeželski trgovci za tem, da bodo smeje biti trgovine odprte ob nedeljah ves dopoldan. Ravnotako se mi zdi umestno predlagati, da mora biti uredba o odpiranju in zapiranju trgovin obvezna za vsa obratovališča ne glede na to, ali zaposlujejo pomožno osebje ali ne.

Od številnih izjav, katere je podal Trgovski gremij o raznih stanovskih zadevah Trgovski zbornici in Zvezi trgovskih gremijev v Ljubljani, moram tudi omeniti inicijativo, katero smo ukrenili proti ukinitvi merosodnega urada v Celju. Za naš predlog so poleg nas zavzeli tozadevno skupno akcijo: Mestni magistrat celjski ter mestni ter sreški gremij trgovcev v Celju, s katero pa žal nismo uspeli, ker je ostala v Celju samo še kontrola za merjenje sodov in dragocenih kovin, dočim se je sodno merjenje tehtnic in utež ukinito, kar je odslej pridržano kontrolnima uradoma v Mariboru in Ljubljani.

Obrtno nadaljevalnemu šolstvu smo posvetili slej ko prej svojo največjo pažnjo v našem srezu ter podpirali vzdrževanje treh šol: v Trbovljah, Hrastniku in Laškem z znatno letno podporo skupnih 16.000 dinarjev.

Dočim se je v minulem letu šola v Trbovljah preosnovala v samostojno trgovsko nadaljevalno šolo, ki se je ločila

od obrtne nadaljevalne, so v Hrastniku in v Laškem trgovski in obrtniški vajenci združeni v skupnih šolah.

Umljivo je, da se pri takem skupnem šolskem pouku ne morejo doseči povoljni učni uspehi in želeli bi bilo, da vzhledu osamosvojitve v Trbovljah sledita tudi obe šoli v Hrastniku in v Laškem. To je že priporočljivo iz tega razloga, ker se bodo v tem slučaju tudi zmanjšali vzdrževalni stroški, h katerim obrtniki le smešno malo prispevajo. Pri obeh šolah, v Trbovljah in Hrastniku, krije primanjkljaj šolskega proračuna občina Trbovlje, dočim nismo v Laškem tako srečni, ker izkažemo v pretečenem šolskem letu Din 2000— primanjkljaja, ki se boče v tekočem letu, zaradi odpadle podpore od okrajnega zastopa, še znatno zvišal.

(Dalje prihodnjič.)

RAZNO.

Blagajna Poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani bo vsled razpisa nadrejene generalne direktcije z dne 9. februarja 1929, G. D. br. 876, otvorjena za občinstvo od vstetega 13. februarja 1929 dalje vsak poslovni dan od 8. do pol 12. ure in od 15. do 17. ure, razen ob sobotah, ko bo poslovala samo od 8. do 12. ure.

Uveljavljenje nove lokalne in luške tarife.

Od 1. marca t. l. bo veljala nova lokalna in luška tarifa za prevoz blaga itd. Ti tarifi se v glavnem razlikujeta od zdaj veljavnih tarif v naslednjem:

I. Lokalna tarifa. V baramu lokalne tarife je dosedanja najnižja povlašena postavka št. 29 ukinjena; dosedanja povlašena postavka št. 28. se do 500 km ni spremenila, za razdaljo preko 500 km pa se je nekoliko znižala. Vse ostale, bodisi normalne, bodisi povlašene postavke, so povišane linearno za 5%. Poleg tega je med dosedanji povlašeni postavki št. 25 in 26 uvrščena ena, a med povlašeni postavki št. 27 in 28 sta uvrščeni dve novi vozninski postavki.

Predmeti, ki so tarifirali po dosedanji povlašeni postavki št. 29, t. j. les za kurjavo za Vojvodino, les za kurjavo, rude, opeka in bauksit, vse to pri izvozu, bodo tarifirali po novi povlašeni postavki št. 31, ki ustreza prejšnji povlašeni postavki št. 28.

Povišanje znaša v procentih:

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Povišanje
	par za 100 kg		
100 km	160	225	40%
200 km	265	345	30%
300 km	365	460	26%
400 km	465	575	23%
500 km	565	690	22%
600 km	665	785	18%
700 km	765	880	15%

Za železno rudo pri izvozu so določene v prilogi k lokalni tarifi posebne povlašene postavke od Prijedora do državnih mej, ki ustrezajo dosedanjim postavkam. Prav tako so določene za bauksit in sicer za relacije Drniš, Knin, Unešić—Split odnosno Šibenik, Čaplina in Mostar—Metković, odnosno Dubrovnik in prilogi posebne postavke, ki so dražje, nego dosedanje postavke za povprečno 13—25% (t. j. 15—20 dinarjev po vagonu).

Predmeti, ki so do zdaj tarifirali po povlašeni postavki št. 28, bodo tarifirali po novi postavki št. 30 odnosno 29, ki sta, kakor je že omenjeno, uvrščeni med dosedanji povlašeni postavki št. 27 in 28.

Kateri predmeti tarifirajo po novi postavki 30, kateri pa po novi postavki 29. in kolikšno je povišanje voznine, je razvidno iz naslednjih tablic.

Premog za Vojvodino (izjemna tarifa 1 d).

Rezanci sladkorne repe (izjemna tarifa 13 b in izvozna tarifa 17).

Gnojivo (izjemna tarifa 19).

Led in sneg (izjemna tarifa 25).

Oljnate pogače (izvozna tarifa 34).

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Povišanje
	par za 100 kg		
100 km	230	255	10%
200 km	350	375	7%
300 km	465	490	5%
400 km	580	605	4%
500 km	695	720	3%
600 km	810	810	—
700 km	925	905	minus 2%

Drva za kurjavo (izjemna tarifa 2 a).

Les za izdelovanje tanina (izjemna tarifa 8).

Opeka (izjemna tarifa 24).

Lesni briketi (izjemna tarifa 37).

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Povišanje
	par za 100 kg		
100 km	230	300	30%
200 km	350	445	27%
300 km	465	570	22%
400 km	580	690	18%
500 km	695	810	16%
600 km	810	905	11%
700 km	925	1000	8%

Povišanje znaša pri prvi vrsti predmetov 20 dinarjev, pri drugi vrsti predmetov pa 55—100 dinarjev po vagonu.

Predmeti, ki so do zdaj tarifirali po povlašeni postavki 27, bodo v bodoče tarifirali po povlašeni postavki 29. (premog, šota, kamenje) odnosno 28. (apno); postavka 29. je uvrščena po dosedanji postavki št. 27, a postavka 28. ustreza prejšnji postavki 27, povišani za 5%.

Povišanje je razvidno iz naslednjih tablic:

Premog (izvozna tarifa 1)...

Šota (izjemna tarifa 22).

Ljubljanska borza.

Devizno tržišče: Promet prošlega tedna je bil znatnejši od predzadnjega (14,2 milj. dinarjev) in je znašal v celem nekaj nad 18,3 milijona dinarjev. Potrebo je krila skoro izključno Narodna banka, dočim je bilo privatnega blaga približno 0,8 milijona dinarjev. Od tega največ Trsta in Londona, potem nekaj New-Yorka, Dunaja ter malenkost Berlina. Vso potrebo v devizah Pariz in Budimpešta je to pot krila Narodna banka. Devizni tečaj niso zaznamovali znatnejših sprememb. Od posameznih deviz je najbolj popustila deviza London, manje Dunaj, za malenkost Pariz in Berlin, medtem ko je bil tečaj devize Trst in New-York proti koncu tedna nekoliko čvrstejši. Sicer so devizni tečaji ostali v glavnem neizpremenjeni.

Efektno tržišče: Brez zanimanja. Edini manjši zaključek je bil storjen v delnicah Združenih papirnic Vevče. Sicer vse neizpremenjeno.

žitno poročilo.

Kupčija z mlevskimi proizvodi je v minulem tednu tako zaostala, da je izgledalo kot bi konsumenti sploh ničesar ne porabili. Ta pojav ni bil opaziti samo pri nas, temveč tudi na vseh mednarodnih tržiščih, tako da je kupčija tako z mlevskimi proizvodi kakor tudi s pšenico takorekoč popolnoma stagnirala. Vzroki slabe kupčije so bili najverjetneje v tem: 1. ker je vladal v celi državi velik mraz, ki je onemogočil promet med deželo in mesti in so mestni trgovci, založeni z blagom, zastoj pričakovali podeželskih trgovcev, 2. neinformiranost o tarifskih vprašanjih (z ozirom na vesti, da bodo železniški tarifi s 1. marcem spremenjeni) so se trgovci pri prodajah za poznejše termine držali rezervirano.

Pšenično tržišče je bilo v preteklem tednu mirno, cene pa so ostale stalne. Veliki vojvodinski mlini niso kupovali in tudi ni bilo razpoložnja za nakup od strani izvoznikov.

Malenkosti so bile zaključene za pasivne kraje. Naši mlini v Sloveniji tudi niso nakupovali večjih množin, ker so morali vsled občutnega mraza po večini ustaviti svoje obrate in jim leži v mlinih še neizdelana pšenica od prejšnjih nakupov. Na drugi strani so tudi producenti prav malo ponujali blago in tudi ni pričakovati boljših ponudb, dokler ne preneha mraz in ne skopni sneg, ker želi producent videti kako so posevki prezimili, predno proda svojo staro zalogo. Od poedincev se čujejo že pritožbe,

da so ozimni posevki morali radi hudega mraza že pretrpeti občutljivo škodo, ker so bili slabo s snegom zavarovani. Vsekakor so te pritožbe sedaj še neopravičene, ker se vsled mraza nastale škode na posevkih more ustanoviti šele potem ko sneg popolnoma skopni.

Tržišče koruze je bilo slabo. Pričakovalo se je, da bodo kraji, ki uživajo ugodnost pasivnih tarifov, kateri bodo predvidno s 1. marcem ukinjeni, v tem času kaj več koruze nakupili, pa je povpraševanje vkljub temu popolnoma izostalo. Iz tega se more sklepati, da se koruzo letošnje leto za ljudsko prehrano le malo uporablja in se po največ troši pšenico.

V naše kraje koruza iz Vojvodine sploh ni konverirala ter smo vedno uvažali »La plata« org. koruzo, ki je vzlic carini še vedno cenejša kot domača koruza, v kvaliteti pa neprimerno boljša.

Odkar so naši mlini na vodni pogon bili prisiljeni ustaviti svoje obrate, je opaziti malo živahnejšo trgovino z mlevskimi izdelki in je nastoplo celo pomanjkanje v krušni moki. Tudi zaloge domačih otrobov za pokladanje živini so takorekoč izrpane.

Promet na ljubljanski borzi je bil v minulem tednu vsega 9 vagonov in to: 8 vagonov koruze in 1 vagon pšenice.

Cene so bile sledeče:

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. post., dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 287,50/29.

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava v februarju, plačilo v 30 dneh Din 292,50/29.

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava v marcu, plačilo v 30 dneh Din 300/302,5.

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh Din 305,50/307.

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava v maju, plačilo v 30 dneh Din 310/312,50.

Pšenična moka O/G: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona, plačilo po prejemu blaga Din 420/425.—

Soršca: 50% rži, 50% pšenice, postaja Domžale, plačilo v 30 dneh Din 277,50 do 280.—

Amerikanska plata koruza: promptna dobava, postaja Domžale Din 345.—

Času primerne suha bačka koruza: promptna dobava, slov. postaja, plačilo v 30 dneh Din 295/ 297,50.

Ječmen baranjski pivovarski: 68/69 kg Din 345/347,50.

Ječmen bački ozimni: 67/68 kg Din 330 do 332,50.

Ljubljana, 11. februarja 1929.

Tečaj 13. februarja 1929.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	22.795	22.855
Berlin 1 M	13.605	13.635
Bruselj 1 belga	—	7.9235
Budimpešta 1 pengö	—	9.937
Curih 100 fr.	1094,40	1097,40
Dunaj 1 šilling	7.9904	8.0204
London 1 funt	276,24	277,04
Newyork 1 dolar	56,76	56,96
Pariz 100 fr.	—	222,52
Praga 100 kron	168,20	169,—
Trst 100 lir	297,15	299,15

Vrednote: Delnice: a) Denarni savodi: Celjska posojilnica d. d., Celje denar 158 dinarjev; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana denar 125 Din; Prva hrvatska štedionica, Zagreb denar 930 Din; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana denar 175 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana denar 120 Din; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana denar 58 Din; »Seširc, tovarna klobukov d. d., Skofja Loka denar 105 Din; Tvoronica za dušik d. d., Ruše denar 260, blago 280 Din.

Les: Smreka — jelka: hlodi I., II., monte 250—300; brzojavni drogovi 240—260; bordonali merkantilni 300—320; trami merkantilni 250—300; škorete, konične od 16 cm naprej 560—600; škorete, paralelne, od 16 cm naprej 630—680; škorete, podmerne, do 15 cm 490—540; deske-plohi, kon., od 18 cm naprej 500—550; plohi, par., od 18 cm naprej 550—600 Din. Bukev: deske-plohi, naravni, neobrobjeni 450—500; plohi, naravni, ostrorobi 750—1000; plohi, parjeni, ostrorobi 600—900; plohi, parjeni, ostrorobi 1000—1250; testoni 500—530, tavolete 1100—1200 Din. Hrast: hlodi I., II. 500 do 700; bordonali 1300—1500; deske-plohi, neobrobjeni boules 1300—1500; plohi, neobrobjeni merkantilni 1000—1100; plohi, ostrorobi (podnice) 1200—1300; frizi 1050 do 1250 Din. Drva: bukova 19—21; hrastova 17 do 19 Din. Železniški pragoivi: 2,60 m. 14X24, hrastovi 50—55 Din. Ogļje: bukovo za 100 kg 85—90 Din.

Zito: Pšenica: bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 287,50—290; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska voznina, slov. postaja, dobava v februarju, plačilo v 30 dneh 292,50—295 Din; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska voznina, slov. postaja, dobava v marcu, plačilo v 30 dneh 300—302,50; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska voznina, slov. postaja, dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh 305,50—307; Bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska voznina, slov. postaja, dobava v maju, plačilo v 30 dneh, 310—312,50 Din. — Kuruza: amerikanska plata koruza; promptna dobava, slov. postaja 345; bačka: času primerne suha, promptna dobava, slov. postaja 295—297,50. — Ječmen: baranjski: pivovarski, 68/69 kg 345—347,50 Din; bački, ozimni, 67/68 kg 330—332,50. — Soršca: 50% rži, 50% pšenice, postaja Domžale, plačilo v 30 dneh 277,50—280 Din. — Moka: pšenična Og: nova, fco Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačljivo po prejemu blaga 420—425 Din.

Tendence: les: neizpremenjena; deželni pridelki: neizpremenjena.

Zaključki: les: 1 vagon; deželni pridelki: 1 vagon; drugo: — vagonov.

Kamenje (izjemna tarifa 21).

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Povišanje
	par za 100 kg		
100 km	280	300	7%
200 km	400	445	11%
300 km	515	570	10%
400 km	630	690	9%
500 km	745	810	8%
600 km	860	905	5%
700 km	975	1000	2%

Apno (izjemna tarifa 18).

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Povišanje
	par za 100 kg		
100 km	280	350	25%
200 km	400	510	27%
300 km	515	645	25%
400 km	630	770	22%
500 km	745	890	19%
600 km	860	985	13%
700 km	975	1080	10%

Povišanje znaša pri apnu 60—150 dinarjev, pri drugih predmetih 5—85 dinarjev po vagonu.

Dalje je za domači premog, ki je do zdaj tarifiral po povlašteni postavki 26., določena nova postavka št. 26, ki je uvrščena med dosedanjima postavkama št. 25 in 26. Povišanje znaša 50 do 100 dinarjev po vagonu, v postotkih pa, kakor je iz naslednjega razvidno:

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Povišanje
	par za 100 kg		
100 km	375	430	15%
200 km	545	615	13%
300 km	685	760	10%
400 km	805	890	10%
500 km	925	1015	9%
600 km	1015	1110	9%
700 km	1105	1205	9%

Za deske pri izvozu, ki so do zdaj tarifirale po povlašteni postavki št. 21, bodo po novi tarifi tarifirale po postavki št. 20. Povišanje znaša 70—300 dinarjev po vagonu, v postotkih pa, kakor je iz naslednjega razvidno:

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Povišanje
	par za 100 kg		
100 km	635	705	10%
200 km	935	1050	11%
300 km	1180	1330	12%
400 km	1405	1595	13%
500 km	1625	1855	13%
600 km	1805	2065	14%
700 km	1985	2275	14%

Les za sode, les za obroče, košarske vrbe pri izvozu bodo tarifirale po povlašteni postavki št. 17, mesto po postavki št. 18. Povišanje znaša 70 do 500 dinarjev po vagonu, v postotkih, pa kakor je iz naslednjega razvidno:

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Povišanje
	par za 100 kg		
100 km	760	830	9%
200 km	1175	1325	12%
300 km	1525	1755	15%
400 km	1850	2150	16%
500 km	2175	2540	17%
600 km	2485	2855	17%
700 km	2695	3170	18%

Ukinjene so naslednje tarife: izjemna tarifa št. 39 za pasivne pokrajine in izvozna tarifa št. 8 za lesno robo.

Nova lokalna tarifa je znižala voznino pri naslednjih predmetih:

Otrobi.

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Znižanje
	par za 100 kg		
100 km	1000	885	12%
200 km	1655	1460	12%
300 km	2255	1985	12%
400 km	2805	2460	12%
500 km	3355	2930	13%
600 km	3855	3310	14%
700 km	4315	3685	15%

Les v deblih za žage (izjemna tarifa 5).

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Znižanje
	par za 100 kg		
100 km	670	630	6%
200 km	1000	915	8%
250 km	1135	1030	9%

Furnirji pri izvozu.

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Znižanje
	par za 100 kg		
100 km	2165	1365	34%
200 km	3650	2260	38%
300 km	4910	3020	38%
400 km	6005	3720	38%
500 km	7100	4420	38%
600 km	8115	5065	37%
700 km	9125	5705	37%

Les za izdelovanje celuloze.

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Znižanje
	par za 100 kg		
100 km	670	430	37%
200 km	1000	615	38%
300 km	1270	760	40%
400 km	1520	890	40%
500 km	1770	1015	40%
600 km	1970	1110	40%
700 km	2170	1205	40%

Les za rudnike.

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Znižanje
	par za 100 kg		
100 km	635	560	12%
200 km	935	780	16%
300 km	1180	950	19%
400 km	1405	1105	21%
500 km	1625	1260	22%
600 km	1805	1385	23%
700 km	1985	1510	24%

Drevesna skorja.

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Znižanje
	par za 100 kg		
100 km	1035	955	7%
200 km	1725	1610	7%
300 km	2345	2210	6%
400 km	2910	2745	5%
500 km	3475	3285	5%
600 km	3980	3725	6%
700 km	4480	4165	7%

Papir poz. H-2-a) pri izvozu.

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Znižanje
	par za 100 kg		
100 km	1615	1365	15%
200 km	2725	2260	18%
300 km	3670	3020	18%

400 km	4535	3720	18%
500 km	5400	4420	18%
600 km	6195	5065	18%
700 km	6990	5705	18%

Lokalni tarifi je dodana priloga, ki vsebuje znižanje vozninske postavke za posamezne predmete v nekaterih relacijah. Te vozninske postavke so začasne in veljajo do preklica, najdalje pa do konca 1929.

V tej prilogi so uvrščene naslednje povlastice:

1. Povlastice, vsebovane v sedanji Lokalni tarifi v »Spisku naročitih povlastic za pojedine predmete i relacije«;

2. Povlastice, ki so se odobrile za neki določeni čas zaradi pridobivanja tranzitnih pošilk. Te povlastice so bile v obliki tarifskih obvestil objavljene v »Službenih novinah«;

3. Povlastice za železno rudo iz Ljubije in za bauksit od nekaterih postaj, ki so bile že prej omenjene;

4. Povlastice za kokalj in lesnike pri izvozu.

Znižanje je razvidno iz naslednjih tablic:

Kokalj pri izvozu.

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Znižanje
	par za 100 kg		
100 km	1000	795	20%
200 km	1655	1235	25%
300 km	2255	1600	28%
400 km	2805	1945	30%
500 km	3355	2285	31%
600 km	3855	2555	33%
700 km	4315	2830	34%

Lesnike pri izvozu.

Razdalja	Stara tarifa	Nova tarifa	Znižanje		
	par za 100 kg				
	kg 5.000, 10.000, 5.000, 10.000				
100 km	910	790	850	665	7—17%
200 km	1535	1265	1375	980	10—22%
300 km	2105	1675	1840	1235	12—26%
400 km	2615	2050	2260	1470	13—28%
500 km	3130	2420	2680	1705	14—30%
600 km	3550	2720	3015	1895	15—30%
700 km	3970	3020	3350	2085	16—30%

Povlastice za luke Solin, Split in Šibenik loco.

Voznina se v teh primerih računa za normalne razdalje do Splita, zmanjšane za 105 km.

6. Povlastice za izvoz nekaterih predmetov s postaj, ki se nahajajo južno od Ristoveca preko Djevdjelije v Solun. Povlastica obstoji v tem, da se voznina za te predmete in relacije računa po luški tarifi.

II. Luška tarifa. V bodoče bo luška tarifa veljala samo za izvoz v inozemstvo, odnosno za uvoz iz inozemstva.

Luška tarifa se bo uporabila takoj s kartiranjem in sicer tako, da se pri izvozu v roku 6 mesecev (pri lesu v roku 9 mesecev) mora dokazati, da se je blago v resnici izvozilo v inozemstvo.

V novi luški tarifi je samo ena tablica, ki ustreza dosedanji tablici I, zvišani analogno kakor pri lokalni tarifi.

Voznina za Solin, Split in Šibenik od odnosno do postaj vzhodno od Ogulina se računa po razdalji za Sušak Pristanište. Prav tako se, po isti razdalji, računa tudi voznina za Dubrovnik in Metković od odnosno do postaj, ki se nahajajo vzhodno od Slavonskega Broda.

Današnja luška tarifa vsebuje poleg luških tarif za posamezne predmete tudi luški tarifi, ki vsebujeta povlaščenost postavke za vse blago, ki tarifira po normalnih postavkah.

V novi luški tarifi je uveljavljeno naslednje načelo: vsi predmeti, pri katerih se uporablja luška tarifa, so navedeni poimensko.

Nadaljnja razlika je, da so se uvedle posebne izjemne tarife samo za tisto blago, ki uživa povlastico samo od nekaterih postaj ali samo do nekaterih postaj, odnosno za tisto blago, za katero velja luška tarifa samo na osnovi kakšnih nadaljnjih pogojev. Vsi drugi predmeti, za katere velja luška tarifa od vseh odnosno do vseh postaj, so navedeni samo v »Spisku predmeta i klasifikacije robca z označbo postavke, po kateri tarifirajo.

Ker velja nova luška tarifa samo za uvoz iz inozemstva, sta se ukinili dosedanji luški tarifi št. 8 za kamenje in št. 42 za asfaltno rudo, to je za blago, ki prihaja z naših otokov. Ti povlastici sta uvrščeni — nekoliko zreducirani — v že omenjeni prilogi lokalne tarife.

Kakor v lokalni tarifi, tako so tudi v luški tarifi tisti predmeti, ki so tarifirali po najnižjih razredih, uvrščeni v višje razrede in sicer na isti način.

V novi luški tarifi je odpadla 10%-na refakcija, ki se je do zdaj izplačevala transportantom, če so v roku 1 leta prevozili preko luk 15.000 ton; s publikacijo se bo veljavnost te odredbe podaljšala do konca septembra t. l.

Kakor lokalni tarifi, tako je tudi luški tarifi dodana posebna priloga, ki vsebuje povlaščenost postavke za neke predmete in za neke relacije, t. j. za postaje srednje in južne Srbije ter severne Bosne do luk Dubrovnik in Metković odnosno obratno.

Umrla nam je po krajšem, mučnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, naša nad vse ljubljena, predobra soproga, sestra, teta in svakinja, gospa

Pavla Zorman roj. Finžgar

posestnica in trgovka.

Pogreb preblage pokojnice bo v petek, dne 15. februarja 1929, ob ½ 4. uri popoldne izpred hiše žalosti, Sv. Florijana ulica 23, na pokopališču k Sv. Križu.

Prosi se tihega sožalja!

V Ljubljani, dne 13. februarja 1929.

Franc Zorman, soprog
in vse ostalo sorodstvo.

Brez posebnega obvestila. — Mestni pogrebni zavod.

SLAVIJA jugoslovanska
zavarovalna
banka d. d.

se priporoča za zavarovanje industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij proti požaru, vltomu in tatvini, zakoniti dolžnosti jamstva, nezgodam z avtomobili, poškodbam stekla i. t. d. Zavarovanje življenja v raznih kombinacijah. Centrala v Ljubljani. * * Podružnice po vsej Kraljevini.

R. RANZINGER, LJUBLJANA

Telefon 2060 (RAJKO RANZINGER) Telefon 2060
Špedicijsko podjetje, skladišče, carinsko posredništvo, prevažanje pohištva

Račune, memorandume, cenike, naročilnice v blokkih s poljubnim številom listov, kuverte, etikete in vse druge komercialne tiskovine dobavlja hitro po zmernih cenah

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica 23

TELEFON 2552 — Za večja naročila zahtevajte proračune!

Drva

bukove in hrastove odpadke od parketov, dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga

V. Scagnetti, v Ljubljani
za gorenjskim kolodvorom.

Dobro službo

in lepo eksistenco nudi vsakomur naš pletilni stroj z aparatom za vzorčno pletenje, in popolnim brezplačnim poukom, ki ga dobite edino le pri tvrdki

F. KOS

Ljubljana, Židovska ul. 5.

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Tožna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

„Trgovski list“

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

se priporoča p. n. trgovcem, industrijcem in obrtnikom za naročanje, razširjanje in inseriranje.